

Telkes (Tvergyák) Sándor (Nagybánya, 1874 - Debrecen, 1951): matematika-fizika szakos középiskolai tanár, iskolaigazgató.

Négy gyermekes iparos családból származott Tvergyák Sándor, aki nevét később változtatta meg Telkes-re. Iskoláit Nagybányán végezte. Kiemelkedően jó tanuló volt. A középiskola befejezése után tanulmányait a budapesti Tudomány-egyetemen folytatta matematika-fizika szakon. Itt tanárai közül Eötvös Lóránd volt rá a legnagyobb hatással, ő mellette tanult meg kísérletezni. Egy évig magas állami ösztöndíjban is részesült. Középiskolai tanári oklevelét 1901-ben kapta meg, de előtte két évig a debreceni Fazekas Főreáliskolában volt helyettes tanár. 1901-ben a beregszászi állami gimnáziumba nevezték ki rendes

tanárnak. Kezdő tanárként is óriási lendülettel és aktivitással dolgozott. Tanítványait megismertette a KöMaL-lal.

Telkes Sándor több fizikai tárgyú cikket írt az iskolai Értesítőbe a fizika újdonságairól. Harcosan részt vett az Ung-Bereg megyei Tanári Kör életében, ahol érdekvédelmi szerepet töltött be.

Egy évig Liptószentmiklósról helyezték át, ahol az új gimnázium megszervezése volt a feladata. Utána ismét Beregszászon tanított. Az első világháborút követő években a beregszászi gimnázium elsorvadt. Az iskolát először Tarpára, majd Fehérgyarmatra költöztették át. Telkes Sándor, mint iskolaigazgató harcolt a gimnázium fennmaradásáért.

Így került vissza Debrecenbe, az **Állami (a későbbi Fazekas Mihály Gimnázium) Reálgimnáziumba**, Telkes Sándor érett és befutott tanárként. Élete további részét itt töltötte el. Innen ment nyugdíjba 1934-ben.

Telkes Sándort érdekelték a matematikaoktatás kérdései. Sokat foglalkozott az új tanterv problémáival. Észrevételeit hivatalos fórumokon is kifejtette, előterjesztette. Örömmel üdvözölte, hogy az új tanterv a matematikusok régi álmát valósította meg, amennyiben a függvényfogalmát helyezte a tanítás középpontjába és ennek szükség szerű folytatásaként bevezette a differenciál- és integrálszámítást

Munkásságát hivatalosan csak nyugdíjba vonulása után egy évvel honorálták a címzetes igazgatói címmel.

Főbb munkái:

1. A logaritmosos csavarvonal ívhossza KöMaL 15. évf. (1908) 84-87
2. Oszthatósági kérdések KöMaL 16. évf. (1909) 201-205
3. A hiperbola asszimptotái KöMaL 18. évf. (1911) 193-195
4. Egy megoldható negyedfokú egyenlet KöMaL 3. évf. (1927) 97-101
5. A másodfokú görbék osztályozásáról KöMaL 10. évf. (1934) 149-155
6. Feladatok, pályatétel kitűzése a KöMaL-ban (1925-1939)

Kántor Sándorné